

PLAN VAN AANPAK PLANVORMINGSFASE OOSTZANERVELD

PLANNEN MAKEN WAAR NODIG, UITVOEREN WAAR MOGELIJK! - DEFINITIEF CONCEPT - NOVEMBER 2025

COLOFON

Opgesteld door de werkgroep Gebiedsproces Oostzanerveld:

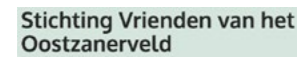
De werkgroep bestaat uit de volgende organisaties:

Gemeente Oostzaan <
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier <
Staatsbosbeheer <
Land- en Tuinbouworganisatie Noord <
Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken <
Stichting Vrienden van het Oostzanerveld <
Vereniging Behoud Boeren Waterland <
Vogelbeschermingswacht Zaanstreek <
Provincie Noord-Holland <

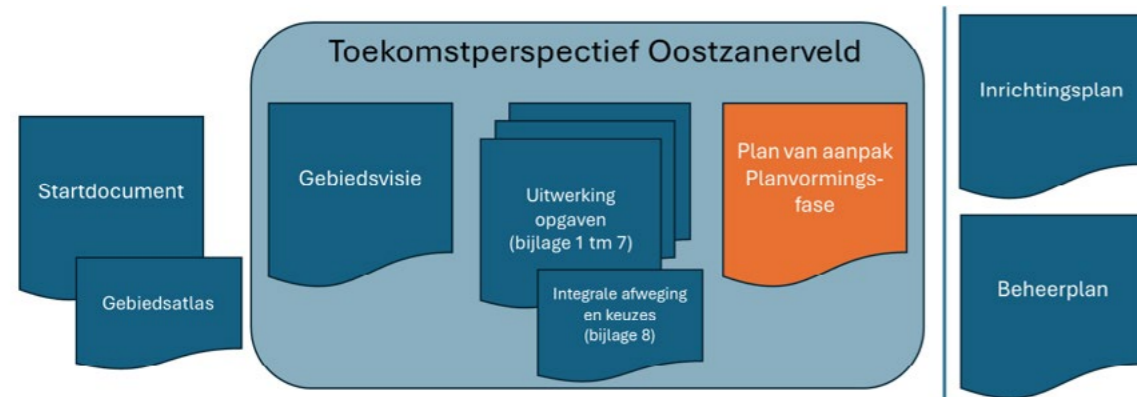
De werkgroep is hierbij ondersteund door Wing

INHOUDSOPGAVE

INHOUD	3
INLEIDING	4
1 WAT WILLEN WE DOEN IN DE PLANVORMINGSFASE?	6
2 HOE GAAN WE SAMENWERKEN IN DE PLANVORMINGSFASE?	16
3 SAMENHANG MET ANDERE PROCESSEN	22

In 2022 is op initiatief van de Provincie Noord-Holland het gebiedsproces Oostzanerveld gestart. Snel daarna is de werkgroep gebiedsproces Oostzanerveld opgericht. Zij heeft gezamenlijk de handschoen opgepakt om de wettelijke en aanvullende opgaven, knelpunten en oplossingsrichtingen uit te werken en een visie voor het gebied op te stellen. De visie en uitwerking van de opgaven vormen samen met dit plan van aanpak het Toekomstperspectief. De visie geeft richting voor de lange termijn en het plan van aanpak biedt handelingsperspectief voor de korte termijn. De werkgroep heeft geconstateerd dat het essentieel is om in de volgende fase ook samen te blijven werken. In voorliggend plan van aanpak is omschreven hoe er in de volgende fase (Planvormingsfase) invulling gegeven kan worden aan de materiële maatregelen/keuzes die de werkgroep heeft benoemd.

In voorliggend plan van aanpak heeft de werkgroep met elkaar omschreven hoe er verder wordt gewerkt aan onder andere de voorgestelde maatregelen. De afgewogen maatregelen en onderzoeksvragen zijn benoemd in bijlage 8 bij de visie. Bij de afwegingen waren 3 uitgangspunten belangrijk:

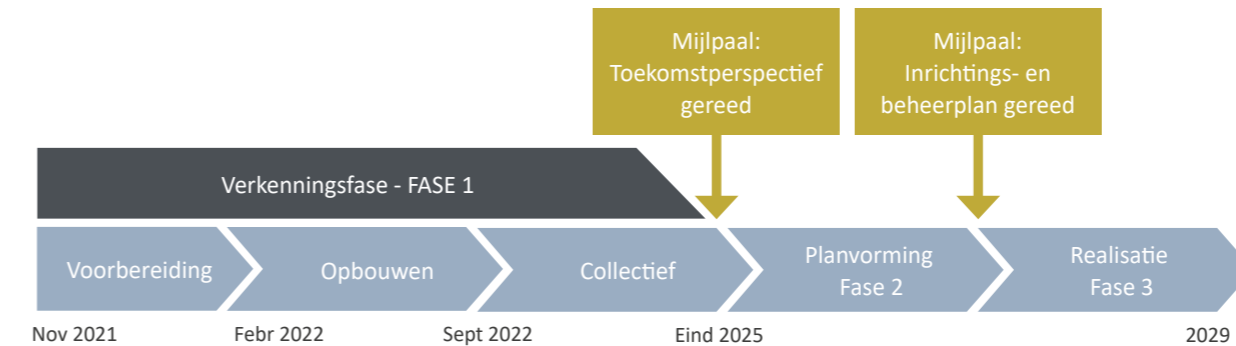
- 1 De natuurdoelen staan centraal, oplossingen en maatregelen moeten in dienst staan van de natuurdoelen.
- 2 Inzetten op behoud van de mogelijkheid voor lokale, agrarische ondernemers om het natuurbeheer uit te voeren.
- 3 Er wordt niet naar een gebiedsbrede aanpak van de stikstofuitstoot gekeken gezien de minimale bijdrage van de bronnen in het gebied.

Er zijn drie thema's benoemd die noodzakelijk zijn om de problemen in het Oostzanerveld op te lossen.

- 1 Een optimalisatie van en aanpassing in de bestaande zoning in het gebied
- 2 Aanpassingen in het watersysteem
- 3 Langjarig natuurbeheer zeker stellen

Dit biedt langjarig perspectief aan zowel de natuur als grondeigenaren en beheerders.

Met (bestuurlijke) vaststelling van het Toekomstperspectief committeren partijen in de werkgroep zich aan de aanpak en de benodigde inzet voor de volgende fase.

Proces

Het gebiedsproces zoals dat oorspronkelijk was bedacht, bestaat in hoofdlijnen uit 3 fasen: verkenning, planvorming en uitvoering. De verkenningfase is afgerond met het vaststellen van het Toekomstperspectief, waar dit plan van aanpak onderdeel van is.

Tijdens de eerste fase van het gebiedsproces werd aangenomen dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zouden zijn vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Aan het NPLG was een transitiefonds gekoppeld van € 24 miljard. Hiermee wilde het kabinet werken aan een gebiedsgerichte aanpak die zich richt op verbetering en herstel van natuur, water, klimaat in Nederland. In oktober 2024 werd het gebied door de provincie geïnformeerd dat tot haar verbazing het NPLG werd beëindigd. Er bleven wel gelden beschikbaar, maar onvoldoende voor alle plannen die de provincie had. Er kon niet meer in elk gebied een intensief gebiedsproces worden doorlopen. Toch werd aangegeven dat het

Oostzanerveld verder kon met het afronden van het Toekomstperspectief. In mei 2025 heeft de provincie besloten dat de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) doorgang zoals gepland. Naast het belang van natuurherstel, helpt dit de noodzakelijke vergunningverlening voor onder meer woningbouw, verbetering van onze infrastructuur en de verduurzaming van de industrie. Zo biedt het ook perspectief voor boeren en andere ondernemers. Om de afronding van het Natuurnetwerk in Noord-Holland mogelijk te maken, hebben Gedeputeerde Staten de meerjarenbegroting aangepast. Er is voor de komende jaren 200 miljoen euro beschikbaar gemaakt (zie ook [Financiën in balans dankzij mix van bijstellingen](#)). Recent heeft de Provincie de NNN-realisatiestrategie opgesteld. IVOT (en daarmee het Oostzanerveld) is één van de vijf focusgebieden in Noord-Holland. Focusgebieden zijn tot NNN-begrensde gebieden in Noord-Holland met kwetsbare, stikstofgevoelige (moeras)natuur waarvoor natuurherstel het meest urgent is, gezien de huidige

In dit plan van aanpak wordt in hoofdstuk 1 eerst omschreven WAT we willen doen in de volgende fase (de planvormingsfase). Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 ingezoomd HOE we dit willen doen. Er wordt, waar mogelijk, concreet benoemd hoe partijen in de planvormingsfase gaan samenwerken, wat dit ze brengt en wat dit van iedereen vraagt. In hoofdstuk 3 wordt de samenhang met andere processen besproken. Het gebiedsproces is namelijk niet op zichzelf staand en deels afhankelijk van andere lopende processen.

achteruitgang van de natuur. In deze gebieden geeft de provincie de uitvoering hoge prioriteit. Hier zal de provincie de regie nemen om het NNN projectmatig en binnen vooraf vastgestelde termijnen te realiseren. Voor het Oostzanerveld betekent dit dat er verder wordt gegaan met activiteiten die noodzakelijk zijn om in de planvormingsfase het Inrichtings- en Beheerplan te kunnen maken, zoals bijvoorbeeld de hydrologische systeemherstelstudie Laag-Holland, bodemonderzoek om ambitietypen te bepalen en het vertalen van VHR-doelen naar de ambitiekaart (zie ook [Programmering](#)). De provincie werkt momenteel nog nader uit hoe het proces eruitziet om tot een Inrichtings- en Beheerplan voor ieder focusgebied te komen.

1 WAT WILLEN WE DOEN IN DE PLANVORMINGSFASE?

In de planvormingsfase wordt de toekomstvisie verder geconcretiseerd. De praktische, technische, financiële, organisatorische en juridische haalbaarheid van de maatregelen wordt helder gemaakt. Vragen die onder andere beantwoord gaan worden zijn: Wat gaan we precies doen? Wie moet welke keuzes maken? Wie heeft welke rol? Wie gaat de realisatie betalen? Wie is verantwoordelijk voor het beheer na realisatie? Daarnaast zijn er projecten die nu (of tijdens) de planvormingsfase kunnen worden opgestart.

De werkgroep heeft samen met andere betrokkenen uit het gebied in de ‘werkstromen’ al diverse uitwerkingen in gang gezet, zoals zonering en maatregelen in het watersysteem.

Alle voorgestelde maatregelen in de verkenningsfase zijn op hoofdlijnen getoetst op haalbaarheid, maar nog wel afhankelijk van enkele onderzoeken, zoals bijvoorbeeld de hydrologische systeemherstelstudie Laag-Holland. Dit moet nu verder worden uitgewerkt. Met name de onderlinge samenhang en effecten van de maatregelen vragen technische verdieping en keuzes.

Specifiek voor het beheervraagstuk is een initiatiefgroep Gegarandeerd Beheer opgericht. Hierin zitten Water, Land & Dijken (hierna: WLD), Staatsbosbeheer en de meeste agrariërs uit het gebied.

De werkgroep Gegarandeerd Beheer heeft een concept-rapport opgesteld “Beheer Oostzanerveld: knelpunten en mogelijke oplossingen”. Het rapport brengt de feiten, cijfers en beheerknelpunten in kaart en gaat dieper in

op beheerdoelen en –maatregelen; kosten, financieringsmogelijkheden en organisatie van het beheer. Het idee is dat de uitkomsten van het rapport als input wordt meegenomen bij het opstellen van het inrichtingsplan en beheerplan.

1.1 UITWERKING VIA 3 LIJNEN

Het gebiedsproces is niet zo lineair als het er op papier uit ziet. Problemen die nu in het gebied spelen, zoals de aanpak van predatoren, exoten en ganzen kunnen we al starten. Om concrete actie in het gebied niet onnodig te vertragen wordt er gewerkt via drie lijnen:

- Beheerplan
- Inrichtingsplan
- Uitvoering (no-regret) maatregelen/projecten

Daar waar de werkgroep Oostzanerveld mogelijkheden ziet om (no-regret) maatregelen uit te voeren zal dit worden besproken en waar mogelijk worden uitgevoerd onder voorbehoud van capaciteit en financiering.

Door de activiteiten van de werkgroep Gegarandeerd Beheer, is er niet gewacht om input te verzamelen voor een Beheerplan na een Inrichtingsplan, zoals je in andere processen ziet. Het is wel zo dat het Beheerplan pas volledig kan worden gemaakt, nadat het Inrichtingsplan is opgesteld.

Dat betekent niet dat uitkomsten van bijvoorbeeld de werkgroep Gegarandeerd Beheer tussentijds niet kunnen worden opgepakt. Op het moment dat partijen activiteiten en/of maatregelen met elkaar als no-regret bestempelen kan dit worden uitwerkt en uitgevoerd.

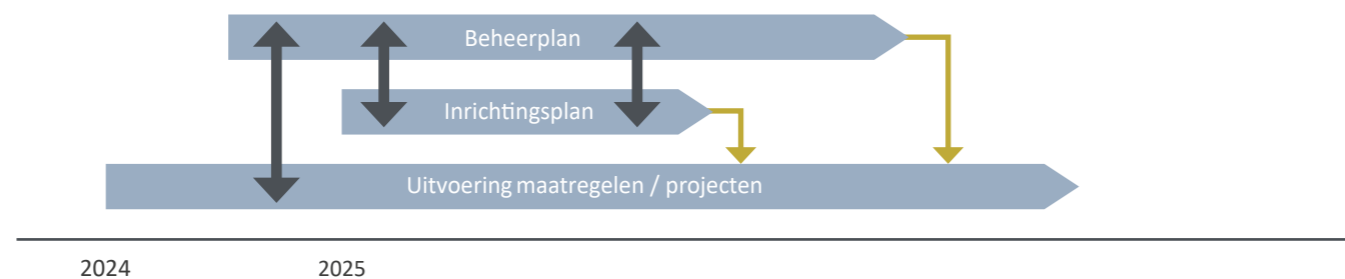
1.1.1 BEHEERPLAN

Tijdens de verkenningsfase is nadrukkelijk naar voren gekomen dat beheer de essentiële succesfactor is om de doelen te bereiken en met name te behouden. Het is essentieel dat er goed beheer wordt ingezet voor een langere termijn. Dit geeft de beheerders, waaronder de agrariërs, duidelijkheid, maar geeft vooral de natuur de kans om zich te herstellen en robuust te worden. Zo is de historisch opgeslagen mest en de uitspoeling uit de bodem een proces van nog jaren, voordat het fosfor gehalte in het water kan worden teruggebracht.

Het rapport van de werkgroep Gegarandeerd Beheer beschrijft welke beheermaatregelen in welke frequentie op de verschillende natuurbeheertypen nodig zijn om de natuurdoelen te behalen en behouden. Het rapport biedt informatie die waardevol is bij het opstellen van het

Inrichtingsplan en Beheerplan. Er is door de werkgroep Gegarandeerd Beheer ook al onderzocht welke organisatievormen mogelijk en/of wenselijk zijn. De werkgroep Gegarandeerd Beheer verwacht dat er geen grote verschuivingen nodig zijn onder de beheerders van het gebied. Zo blijft bijvoorbeeld de rol van Staatsbosbeheer ongeveer even groot.

Het Oostzanerveld maakt zoals gezegd deel uit van het Natura-2000 gebied IVOT. Voor IVOT is de basis voor het beheer vastgelegd in het Natura2000-Beheerplan 2023-2029. Daarnaast geeft de ambitiekaart natuurbeheertypen aan welk beheer wordt nagestreefd voor het NNN. Tijdens de verkenningsfase is opgemerkt dat genoemde maatregelen niet één op één kunnen worden overgenomen. De onderzoeken en/of aanpassingen die nodig zijn, staan beschreven in de actielijnen. Daarnaast is het ook noodzakelijk om met het beheerplan de relatie te leggen met de beheerplannen van de naastgelegen gebieden (zie ook Inrichtingsplan).

MAATREGELN / PROJECTEN TEN BEHOEVE VAN BEHEERPLAN

In de verkenningsfase zijn de volgende maatregelen en projecten benoemd die moeten worden uitgevoerd om tot een goed beheerplan te komen.

Maatregel / project	Trekker	Verwachte uitvoering	Financiering
Inzicht in effecten ganzenvraat <ul style="list-style-type: none"> • Uitzoeken in hoeverre ganzenvraat, vertrapping en vermessing van/door ganzen invloed heeft op de weidevogel- en botanische doelstellingen. • Kwantificatie ganzenschade moet verder uitgezocht worden. • Invloed hiervan op de agrarische bedrijfsvoering. <p>Dit hangt samen met de no-regret maatregel gecoördineerd ganzenbeheer.</p>	LTO, Vereniging behoud boerenwaterland Samen met: Fauna Beheer Eenheid (Ganzenbeheerplan)	2026	Nvt
Aanpak predatoren Naast de maatregelen om meer soorten te krijgen moet ook gekeken worden om soorten te behouden. Vanuit het veld bestaat het vermoeden dat predatoren de balans verstoren en dat daarmee de maatregelen die genomen worden meer van een soort te krijgen te niet worden gedaan <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken hoe groot het aandeel is van predatoren op de terugloop of stagnatie van soorten. • Maatregelen benoemen hoe het nadelige effect van specifieke predatoren kan worden verminderd <p>Maatregelen opnemen in het beheerplan.</p>	VBBW Provincie kijkt welke data beschikbaar zijn en beleidsadviseurs een rol kunnen spelen.	2026	Nvt
Beleidsstandpunt greppel / WIS Grondwaterpeil verhogen in de droge periodes met behulp van greppels. Wat is PNH beleid met betrekking tot WIS (in principe geen waterinfiltratiesysteem - nader onderzoeken/beleid).	Provincie (in samenspraak met WLD, SBB, HHNK)	Ntb	Provincie (proces)
Voorlichting omwonende Een lijst met wat wel en niet gewenst is in het gebied voor omwonenden, grondeigenaren en (recreatieve) gebruikers. Welke maatregelen zijn vanuit waterkwaliteit en natuuroogpunt goed voor het gebied.	Werkgroep levert input. Gemeente verzorgt primair de communicatie naar omwonende	Ntb	Ntb (zie hoofdstuk 3)

Maatregel / project	Trekker	Verwachte uitvoering	Financiering
Tegengaan van afkalving <ul style="list-style-type: none"> • Maatregelen inzichtelijk maken om afkalving tegen te gaan • Aanleggen van natuurvriendelijke oevers • Aanleggen van wiepenbeschoeiing • Bestrijden Amerikaanse rivierkreeft nadat Rijksbeleid bekend is. 	WLD (in samenspraak met SBB)	Afhankelijk van toekenning en uitvoeringstermijn subsidie	Meerdere regelingen Optie NPI-subsidie.
Jonge verlanding binnen perceelvlakken realiseren op basis van het inrichtingsplan. Zo kan het graven van nieuwe petgaten kan de verlandingscyclus initiëren.	Staatsbosbeheer	Onderdeel van planning inrichtingsplan	Ntb
Landelijk agenderen van de noodzaak tot verhoging beheervergoeding of andere maatregelen om beheer te garanderen De werkgroep heeft geen invloed op het verhogen van de beheervergoedingen. De werkgroep Gegarandeerd Beheer heeft inzichtelijk gemaakt hoe de beheervergoedingen ontoereikend zijn in het Oostzanerveld. De vraag voor verhoging van beheervergoedingen is ondertussen geagendeerd bij de provincie. Dit punt wordt ook in Interprovinciaal overleg besproken met het rijk.	Provincie Noord-Holland	Continue	Verwachting is dat dit gedekt wordt vanuit de provincie.
Verlengen looptijd pachtcontracten Onderzoeken of het mogelijk is de looptijd van pachtcontracten te verlengen en onzekerheden verlenging pachtcontracten te beperken.	Provincie Noord-Holland en SBB	Continue	Nvt
NNN-realisatie voortzetten (PNH) Afhankelijk van de kansen en toereikendheid van de financiële middelen NNN realiseren door zelfrealisatie (particulier natuurbeheer), ruilen, verkopen of in uiterst geval onteigenen.	Provincie Noord-Holland	2026	Provincie heeft €200 mln vrijgespeeld voor de totale NNN-realisatie
NNN-realisatie voortzetten (SBB) Afspraken maken met pachters die contracten hebben van vóór 1 december 1977 of in uiterst geval ontpachten.	Staatsbosbeheer	Continue	Nvt

MAATREGELEN / PROJECTEN TEN BEHOEVE VAN BEHEERPLAN

In de verkenningsfase zijn de volgende maatregelen en projecten benoemd die moeten worden meegenomen in het inrichtingsplan.

1.1.2. INRICHTINGSPLAN

Het uitgangspunt van een inrichtingsplan is dat deze natuurherstel borgt conform de internationale vastgelegde verplichtingen (VHR-doelen). Dat betekent dat de plannen in het Oostzanerveld verder gaan dan uitsluitend het robuust maken van de natuurgebieden via NNN-realisatie. In het inrichtings- en beheerplan worden alle maatregelen meegenomen die relevant zijn voor natuurherstel. Naast het creëren van robuuste natuureenheden (drukfactoren: ‘te kleine arealen’, ‘versnippering’ en ‘stikstofdepositie’) betreft dit ook hydrologische maatregelen gericht op systeemherstel (drukfactoren ‘ontoereikend watersysteem’ en ‘slechte waterkwaliteit’), versterking aanpak ‘invasieve exoten’ en het optimaliseren van het beheer.

De provincie zal een Inrichtingsplan opstellen voor heel IVOT. Dit is noodzakelijk omdat de internationale VHR verplichtingen ook op niveau van heel dit Natura-2000 gebied zijn vastgesteld. Door een inrichtingsplan op hoofdlijnen voor heel IVOT te maken, kan ook worden besloten of sommige afwijkingen voor het Oostzanerveld binnen het huidige Natura-2000 beheerplan mogelijk zijn. Bijvoorbeeld het voorstel van de werkgroep om geen aanvullende rietlanden te creëren ten noorden van het spoor voor de bruine kiekendief. Nadat het Inrichtingsplan voor heel IVOT op hoofdlijnen is gemaakt, wil de provincie voor het Oostzanerveld het Inrichtingsplan op detailniveau uitwerken.

Ter voorbereiding op het maken van inrichtings- en beheerplannen worden de ambitiekaarten en de begrenzingen de komende tijd geactualiseerd, zodat deze volledig aansluiten op de VHR-doelen. De provincie gebruikt hier in ieder geval de natuurdoelanalyses, de adviezen van de Ecologische Autoriteit, hydrologische onderzoeken (zoals het Hydrologisch Onderzoek Laag Holland fase I en II), en de VHR-analyse. Deze activiteiten zijn hieronder in de maatregelentabel genoemd. Ook de uitkomsten van de visie, uitwerking van de opgaven en het rapport van de werkgroep Gegarandeerd Beheer zullen worden meegenomen bij het opstellen van het Inrichtingsplan. Hoewel nog niet bekend is hoe de provincie tot een definitief Inrichtingsplan komt, is het de verwachting dat derden in dit proces betrokken worden.

Relatie inrichtingsplan beheerplan

De uiteindelijke inrichting van het gebied heeft een nauwe relatie met het beheerplan. Ondanks dat er eerst een definitief inrichtingsplan moet zijn voordat het beheerplan definitief kan worden, geldt voor het Oostzanerveld dat er juist ook vanuit beheer naar de inrichting moet worden gekeken. Het is daarom zeer waardevol dat de werkgroep Gegarandeerd Beheer in de voorbereidingsfase al is gestart. De resultaten van deze werkgroep zijn input voor het inrichtingsplan. Dit wordt afgestemd via de werkgroep van het gebiedsproces.

Maatregel / project	Trekker	Afhankelijkheid	Verwachte uitvoering	Financiering
Zakkingsclausule <ul style="list-style-type: none"> Voortzetten huidige peilbesluit op basis van de zakkingsclausule Onderzocht wordt of er gebruik kan worden gemaakt van de 2 mm zakkingsclausule van het huidige waterbeleid. Op verzoek van een grondeigenaar. 	HHNK		Continue	Nvt
Baggeren in relatie tot vegetatie Inventariseren of het kansrijk is om een experiment te doen rondom het baggeren: het laten liggen van het baggerslib en onderzoeken of de vegetatie op het veldje (gras) harder groeit of niet.	HHNK	Kwaliteit van de bagger	2026	Nvt
Effect van greppels Onderzoek naar het (gewenste) effect op beheerbaarheid (veel inspanning beheerder) en de natuurdoelen (plas-dras situatie voor pullen van weidevogels). Ook de relatie met kans op pitrus door type greppel.	Werkgroep Gegarandeerd beheer In afstemming met : WLD, LTO		2026	Diversen. Onderdeel VIP NL SIG, Inrichtings-gelden ANLb
Doorvaarderbaarheid hoofdwatgangen verbeteren <ul style="list-style-type: none"> Verkennen of doorvaarderbaarheid gericht op de bereikbaarheid van percelen een probleem is. Onderzoek vanuit “breder perspectief” om aanvullende watgangen door HHNK uit te baggeren om de bereikbaarheid van percelen die door agrariërs worden onderhouden te vergroten. 	Staatsbos-beheer samen met LTO In afstemming met HHNK		2026	Nvt

Maatregel / project	Trekker	Afhankelijkheid	Verwachte uitvoering	Financiering
Onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn om het hydrologische systeem te verbeteren (waterkwaliteit en kwantiteit) en wat de effecten zijn. O.a. <ul style="list-style-type: none"> hydrologische isolatie gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit bij botanische percelen Onderzoek naar de sociaaleconomische gevolgen van waterisolatie. Resultaten (als beschikbaar) van de isolatie bij percelen ten noorden van het spoor kan mogelijk meegenomen worden. Het is onbekend of de waterkwaliteit daadwerkelijk is verbeterd. Onderzoek naar de mogelijkheden van visstandbeheer. Verkennen van de optie om een defosfaterings-installatie te plaatsen bij een hydrologisch geïsoleerd deelgebied. Verkennen om de waterinlaat te verplaatsen naar een locatie aan de zuidzijde van het Oostzanerveld, dicht bij de uitlaat om het fosfaatgehalte te verlagen en het doorzicht te verbeteren. Nader inzicht verkrijgen in het watersysteem. Inzicht in de bronnen van verontreiniging door overstorten en fabrieken in kaart te brengen. Er is behoefte aan een nutriëntenbalans op polderniveau 	Provincie Noord-Holland HHNK (sturen samen onderzoek aan dat wordt uitgevoerd door Witteveen en Bos)	Onderzoek Hydrologisch systeemherstel Laag-Holland. Het gaat om gebiedsvreemd water	2026-27	Fase 1 is afgerond en volledig gefinancierd door de provincie. Fase 2 lijkt voor nu deels gedekt vanuit provincie, aanvullende middelen worden gezocht.
Stikstofdepositie kwetsbare natuur verminderen (I) <ul style="list-style-type: none"> Uitwerken (inrichtingsmogelijkheden) om te voorkomen dat bemesting rondom kwetsbare habitats gebeurt en zo min mogelijk in het oppervlaktewater komt; eventueel in hydrologisch geïsoleerde gebieden. Bemesting nabij veenmosrietland. Aanpassingen veevoer. 	Werkgroep Gegarandeerd Beheer (Provincie Noord-Holland faciliteert)		2026	Afhankelijk van opdracht van Provincie
Stikstofdepositie kwetsbare natuur verminderen (II) <ul style="list-style-type: none"> In individuele gesprekken met boeren inventariseren wat gedaan kan worden aan het terugdringen van de N-uitstoot in het gebied. 	Provincie Noord-Holland		2026	Nvt

Maatregel / project	Trekker	Afhankelijkheid	Verwachte uitvoering	Financiering
Proces van vrijwillige kavelruil <ul style="list-style-type: none"> Eventueel proces van vrijwillige kavelruil zodat eigendom per eigenaar meer bij elkaar ligt en beheerkosten dalen als gevolg van minder vaarbewegingen. Dit proces kan ook bijdragen aan het verminderen van stikstofdepositie kwetsbare natuur. 	Provincie Noord-Holland		2026 ev	Nvt
Aanpassen ambitiekaart 1/3 Bepalen waar welke Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen Natura-2000 natuurdoelen gerealiseerd dienen te worden in heel IVOT. Mede op basis hiervan definitieve inrichting van het Oostzanerveld bepalen en kijken: <ul style="list-style-type: none"> welke percelen geschikt zijn voor een ontwikkeling naar veenmosrietland of veenmoeras en vervolgens kijken welke ingrepen nodig zijn. of het mogelijk is om geen extra rietland te creëren langs spoor en A7 ten behoeve van rietvogels. Dit i.v.m. predatie van kiekendief (N-2000) weidevogels. Dit is in tegenstelling tot het N2000 beheeradvies. Of de zonering die de werkgroep heeft voorgesteld hierop aansluit. oorstel werkgroep is om robuuste natuurzones te ontwikkelen met effectief beheer Uitwerking van robuuste natuurzones waarbij het beheer effectief kan worden ingericht. <ul style="list-style-type: none"> De noordelijke zone wordt vooral ingericht als open veenweidelandschap. In de centrale zone ligt de focus op het op gang brengen van de successie van het stadium laagveenverlanding naar het stadium veenmosrietlanden. In de zuidelijke zone is sprake van een mozaïek van vochtig hooiland en kruidenrijk grasland.	Provincie Noord-Holland	Bodem-onderzoek op perceels-niveau en uitkomsten hydrologische systeemherstel studie Laag Holland.	1 ^e helft 2026	Verwachting is dat dit gedekt wordt vanuit de provincie als NNN-realisatiestrategie en bijbehorend budget wordt goedgekeurd.
Aanpassen ambitiekaart 2/3 Natuurbeheertype wijzigen voor percelen die in het verleden op de ambitiekaart als natuurbeheertype nat schraalland hadden. Aanpassen van nat schraalland naar een mix van vochtig hooiland en kruiden- en faunarijk grasland	Provincie Noord-Holland		1 ^e helft 2026	

Maatregel / project	Trekker	Afhankelijkheid	Verwachte uitvoering	Financiering
Aanpassen ambitiekaart 3/3 Ambitiekaart en beheertypekaart in overeenstemming brengen met aanwezige habitattypen <ul style="list-style-type: none"> In geval van conflict gaan Natura-2000 doelen voor. 	Provincie Noord-Holland		1 ^e helft 2026	
Habitattypen buiten NNN in begrenzing opnemen Bestaande NNN blijft behouden. NNN mogelijk uitbreiden met kwalificerend habitat percelen die in Natura-2000 liggen, maar (nog) niet in het NNN.	Provincie Noord-Holland			

1.1.3 NO-REGRET MAATREGELLEN

Er is actie in het gebied nodig om meerderen redenen. De werkgroep constateert dat sommige zaken acuut zijn en zo snel mogelijk moeten worden aangepast. Er zijn enkele maatregelen uit de verkenning naar voren gekomen die snel bij voorkeur meteen worden opgepakt. Per maatregel is een partij benoemd als trekker. De trekker zorgt er voor dat de maatregelen en projecten daadwerkelijk van de grond komen.

Deze maatregelen scharen we onder de term ‘no-regret’. Oftewel, het is sowieso goed om dit te doen. Er wordt met de kennis van nu geen afslag genomen waar we later spijt van krijgen. Veel maatregelen hangen echter samen met elkaar.

Door nu al aan de slag te gaan met no-regret maatregelen doen wij waardevolle praktijk inzichten op én het zorgt voor motivatie bij partijen door de vaart erin te houden. Het geeft energie als er buiten goede dingen gebeuren en we niet alleen aan het praten zijn. De werkgroep ziet dat deze betrokkenheid van partijen noodzakelijk is om het gewenste toekomstbeeld te creëren en op termijn in stand te houden. Het concreet formuleren van no-regret maatregelen zorgt er ook voor dat er financiële middelen aangetrokken kunnen worden.

Maatregel / project	Trekker	Afhankelijkheid	Verwachte uitvoering	Financiering
Bestrijding van ganzenoverlast <ul style="list-style-type: none"> Gecoördineerd ganzenbeheer opzetten in samenwerking met Faunabeheer Eenheid om ganzen te bestrijden en schade terug te dringen. 	LTO	Bereidheid van diverse organisaties om samen plan te maken (boeren, wbe/jagers, SBB)	Eerste bijeenkomst heeft in september 2025 plaatsgevonden.	FBE heeft een financieringsvoorstel ingediend bij de provincie om ganzenbeheer te coördineren.
		Ganzenplan – inmiddels gereed		
Bestrijding pitrus <ul style="list-style-type: none"> Bureaustudie ontwikkeling en bestrijding van pitrus Lokale aanpak ontwikkelen en pilot Uitwerken en opnemen in beheerplan 	Werkgroep Gegarandeerd Beheer		Va Q2 2025	Ntb
	(mogelijk is samenwerking met Provincie Noord-Holland)		Q4 2025 Va Q2 2026	(onder voorbehoud van financiering)
Voortzetten natuurherstelmaatregelen Programma Natuur <ul style="list-style-type: none"> o.a. bomen/opslag en appelbes verwijderen, nabeheer, eventueel plaggen. 	Provincie Noord-Holland i.s.m. Staatsbosbeheer		Continue	Programma Natuur
Samenwerkingsverband opzetten met als doel: <ul style="list-style-type: none"> Meer samenwerken/coördinatie in natuurbeheer en delen van kennis. Verwijderen opslag en bestrijden predatie ter bescherming van weidevogel. 	WLD		2026-27	Subsidie (SIG) voor opzetten samenwerkingsverband en inventarisatie om te bepalen waar welke maatregelen ingezet kunnen worden. Subsidie voor inrichtingsmaatregelen kan in 2026 worden aangevraagd.

2 HOE GAAN WE SAMENWERKEN IN DE PLANVORMINGSFASE?

Nu in het vorige hoofdstuk duidelijk is geworden wie wat gaat doen is het belangrijk om vast te stellen hoe we dat gaan doen. Dit wordt toegelicht aan de hand van de volgende onderwerpen:

- **Proces**
- **Communicatie & participatie**
- **Organisatie**
- **Financiën**

2.1 PROCES

De laatste voorbereidingen die nodig zijn om in de planvormingsfase tot een Inrichtings- en Beheerplan te komen, start formeel na het bestuurlijk vaststellen van het Toekomstperspectief door de Provincie Noord-Holland en de Gemeente Oostzaan. Daarnaast is het van belang dat de andere organisaties in de werkgroep zorgen voor bestuurlijk commitment op het Toekomstperspectief. In de tussentijd kunnen wij starten met de uitvoering van no-regret maatregelen en het vergaren van inzichten (kennis) die nodig zijn voor het Inrichtingsplan.

2.2 COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Binnen de werkgroep heerst een sterke vorm van co-creatie met partijen. Ook in de planvormingsfase is het belangrijk dat het gebied goed betrokken blijft bij de ontwikkelingen. Men wordt via diverse bronnen geïnformeerd over de stand van zaken, o.a. hoe de diverse initiatieven lopen die door de verschillende werkgroep leden worden getrokken. Dit gebeurt door de verschillende communicatiekanalen van de organisaties van de werkgroep leden. Zij besteden hier actief aandacht aan. De communicatie uitingen over het Oostzanerveld worden vooraf met de werkgroep afgestemd. Specifiek per project/maatregel wordt bekeken hoe de participatie met het gebied en andere partners vormgegeven moet worden. Dit is de verantwoordelijkheid van de trekker van het project en wordt afgestemd met de werkgroep.

2.3 ORGANISATIE

De werkgroep

Werkgroep Oostzanerveld staat centraal in de projectorganisatie. De werkgroep heeft een verbindende en coördinerende rol in de planvormingsfase. De samenstelling en manier van samenwerken in de verkenningsfase is een goede basis voor de planvormingsfase.

De vorm en principes zijn destijds vastgelegd in het Startdocument d.d. 18 december 2022. Deze zijn gebruikt als input voor dit hoofdstuk. Natuurlijk is er wel gekeken waarin deze fase verschilt ten opzichte van de vorige fase en wat dit vraagt.

De volgende uitgangspunten zijn voor de samenwerking van belang:

- De wettelijke opgaven en beleidsdoelen zijn leidend. Daarbij onderkennen we dat beleidsdoelen en wettelijke opgaven kunnen wijzigen en het proces beïnvloeden.
- We kiezen voor een integrale benadering.
- We geven het proces samen vorm met de belanghebbenden, waarbij collectief belang voorop staat.
- We kijken naar de korte termijn en naar een planperiode van 20 jaar, oftewel één generatie vooruit.
- De toekomstvisie is toekomstbestendig.
- We bouwen voort op bestaande initiatieven.
- We voeren de toekomstvisie samen uit.
- Er vindt kennisuitwisseling en afstemming plaats met de andere IVOT-gebiedsprocessen.

- Naast het collectief proces, loopt een individueel proces voor grondeigenaren en pachters.
- Nieuw! Er is een sterke gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het slagen van het proces. Tevens is er een sterke individuele verantwoordelijkheid voor de uitvoering van projecten/maatregelen.

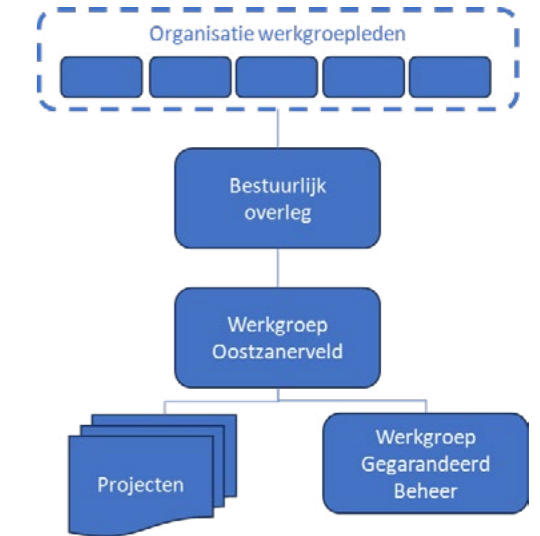
De samenstelling van de werkgroep blijft bestaan uit dezelfde organisaties.

- De volgende partijen zitten in de Werkgroep:
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Oostzaan
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
- Land- en Tuinbouworganisatie Noord
- Vereniging Behoud Boeren Waterland eo
- Vereniging Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Water, Land & Dijken
- Staatsbosbeheer
- Vogelbeschermingswacht Zaanstreek
- Stichting Vrienden van Oostzanerveld

De werkgroep treedt op gezette momenten in overleg. Gezien de nu meer coördinerende rol en individueel toebedeelde projecten (zie hoofdstuk 1) start de werkgroep met een overlegfrequentie van minimaal 1x per 2 maanden, tenzij vaker als gewenst door één of meerdere werkgroep leden. Na vier maanden wordt deze frequentie geëvalueerd en mogelijk aangepast.

Afspraken hoe we met elkaar omgaan binnen een werkgroep blijven:

- We maken ons samen sterk voor de gezamenlijke besproken ambitie
- Iedereen heeft de intentie om gezamenlijk tot een gedragen duurzaam toekomstvisie te komen
- We werken samen in een veilige omgeving waar alles gezegd mag worden.
- We blijven met elkaar in gesprek, ook als het lastig wordt.
- We werken op basis van wederkerigheid: je komt wat halen, maar ook wat brengen.
- Op aangeven van iemand worden (privacy gevoelige) zaken niet gedeeld buiten de Werkgroep.
- Besluiten worden binnen de Werkgroep genomen.
- Als we een mijlpaal hebben bereikt, gaan we niet meer terug in het proces.
- We praten namens onze organisatie. Visies en meningen zijn afgestemd met de achterban. Waar mogelijk/nodig met bestuurlijke goedkeuring.

Bestuurlijke betrokkenheid

Een goede betrokkenheid van bestuurders is en blijft belangrijk. Voor de planvormingsfase geldt dat er nadere keuzes moeten worden gemaakt. Die vragen in sommige gevallen om besluitvorming. In het proces moeten de bestuurders op de juiste momenten betrokken worden. Nadat de NNN-realisatiestrategie is uitgewerkt, zal de werkgroep bepalen hoe bestuurders het beste betrokken kunnen worden. Naar verwachting is dit soms op niveau van individuele activiteiten/projecten en bij het tot stand komen van een definitief Inrichtingsplan en Beheerplan.

2.4 FINANCIËN

We onderscheiden twee soorten kosten. De kosten voor het doorlopen van het proces en de kosten voor de uitvoering van projecten. Met het wegvallen van het NPLG (Nationaal Programma Landelijk Gebied) is ook de beschikbaarheid van financiën om het gebiedsproces te faciliteren en/of projecten uit te voeren weggevallen. Er moet dus gezocht worden naar andere manieren om het proces en projecten te financieren. Het is hierbij cruciaal om activiteiten te structureren als projecten en externe financiering aan te trekken. De Provincie Noord-Holland heeft EUR 200 miljoen vrijgespeeld om NNN te realiseren. Het is de verwachting dat deze middelen worden ingezet voor het opstellen van een ambitiekaart, NNN-kaart, VHR kaart/inrichting, hydrologische systeemherstelstudie, bodemonderzoek percelen, NNN-realisatie (in de vorm van zelfrealisatie-subsidie, aankoop NNN-percelen, verplaatsing, opknappen percelen, etc). Er is geen vergoeding meer mogelijk voor deelname aan de werkgroep, maar wel is er de mogelijkheid om opdrachten aan te besteden waarbij een concreet product wordt opgeleverd. Sommige partijen hebben aangegeven dat zonder vergoeding deelname aan de werkgroep niet (onbeperkt) mogelijk is. Daarom zal door alle werkgroep-leden verder gezocht worden naar andere bronnen voor (proces- en project) financiering.

2.4.1 FINANCIERINGSBRONNEN

Er zijn diverse financieringsbronnen beschikbaar gericht op het ondersteunen en uitvoeren van zowel het proces en/of projecten. Hieronder is een actueel overzicht gegeven op moment van schrijven. Een actuele lijst is beschikbaar via de provincie. De trekker van een project/maatregel is verantwoordelijk om te proberen de benodigde financiering aan te trekken voor dekking van de kosten.

Financieringsbron	Verstrekker of penvoerder	Doel	Status
Regeling Samenwerking Integrale Gebiedsontwikkeling (SIG)	GLB-regeling	Oprichten van een samenwerkingsverband waarna de leden met elkaar gaan werken aan het verbeteren van biodiversiteit, waterkwaliteit en klimaat. Vanuit de regeling is financiering beschikbaar voor het maken van een plan ten gunste van deze doelen en het nemen van de inrichtingsmaatregelen die de doelen bevorderen.	Aanvraag is beschikt.
Gezamenlijk gecoördineerd beheerplan	ANLb / Subsidie samenwerking integrale gebiedsontwikkeling	Optimaal beheer weidevogels leveren	Continue
Collectieve aanpak verruiging	Uitvoeringsprogramma natuur	Optimaal beheer weidevogels leveren	Continue
Aanleg natuurvriendelijke oevers	NPI Landschapselementen Kan ook via inrichtingssubsidie via de SIG.	Waterkwaliteit verbeteren	Mogelijk per jan '26 weer inrichtingsgeld voor nvo's vanuit het Landbouwportaal.
Inrichtingsmaatregelen tgv CO2 reductie	Loket Veenweideboeren NH / Subsidie samenwerking integrale gebiedsontwikkeling	Klimaat verbeteren	Per jan '26 mogelijk beschikbaar
Stikstofreductie door bedrijfsmanagement	Subsidie samenwerking integrale gebiedsontwikkeling	Klimaat verbeteren	Continue
Extensiveren in N2000 gebied	LVVN Extensiveren en verhogen grondwaterstand	Stikstofreductie	Openstelling van de regeling in Q1 '26 met beheergeld voor 2 jaar en inrichtingsgeld

Financieringsbron	Verstrekker of penvoerder	Doel	Status
Verhogen grondwaterstand in N2000 gebied	LVVN Extensiveren en verhogen grondwaterstand	CO2 reductie	Openstelling van de regeling in Q1 26 met beheergeld voor 2 jaar en inrichtingsgeld
In balans brengen bodem	Bodemcoach via Landbouwportaal	Vitale bodem	Continue
Grond omzetten van landbouw naar natuur	SKNL - SVNL	NNN realiseren	Weer beschikbaar per 1-1-26
Erfplannen	Biodiversiteit buitengebied verschillende gemeentes / Subsidie samenwerking integrale gebiedsontwikkeling	Vergroten biodiversiteit	Continue
Aanplant bomen en hagen	Renature Arla / Trees for All / Subsidie samenwerking integrale gebiedsontwikkeling	Vergroten biodiversiteit	Continue
Aanleg landschapselementen	NPI Landschapselementen / Trees for All / Subsidie samenwerking integrale gebiedsontwikkeling	Vergroten biodiversiteit	Continue
Bedrijfsadviseurs	Provincie Noord-Holland	Coachen	Continue
Gebiedsdoelen opstellen	Provincie Noord-Holland	Coachen	Continue
Field lab	Provincie Noord-Holland	Innoveren	Continue
Technologie pilots	Provincie Noord-Holland	Innoveren	Continue
Kpi ontwikkeling	Provincie Noord-Holland	Belonen	Continue
Subsidie managementmaatregelen	Provincie Noord-Holland	Gezamenlijk investeren	Continue

3 SAMENHANG MET ANDERE PROCESSEN

In de planvormingsfase werkt de werkgroep Oostzanerveld toe naar een goede uitvoeringsfase en daar horen een aantal belangrijke producten bij. Parallel aan de planvorming lopen verschillende processen, zowel op Rijksniveau, (inter)provinciaal niveau, regionaal niveau (Laag Holland) en lokaal niveau, als bij de Provincie, Gemeente, Waterschap en de andere organisaties van de werkgroep leden. Hierin worden beleidsmatige keuzes gemaakt, keuzes met betrekking tot financiering of er komt extra informatie beschikbaar.

De ontwikkelingen in de parallelle processen gaan op dit moment snel en hebben invloed op het op te stellen inrichtingsplan en beheerplan. In sommige gevallen betekent dat afwachten van resultaten en in andere gevallen is flexibiliteit nodig om mee te bewegen met ontwikkelingen.

De volgende parallelle processen zijn nu in beeld:

1 UITVOERING KABINETSPANNEN:

Steeds duidelijker wordt hoe het nieuwe Kabinet de gehandhaafde doelen wil realiseren zonder NPLG en Transitiefonds. Wat we nu weten is:

a Aanpak Stikstofemissiereductie

- I Van depositiebeleid naar emissiebeleid op bedrijfsniveau
- II Brede beëindigingsregeling
- III Extra inzet mest
- IV Extra inzet innovatie
- V Natuurherstelmaatregelen
- VI Uitvoeringsgerichte en gebiedsspecifieke aanpak in plaats van NPLG

b Inzet van kabinet op ANB (€ 500 mln / jr)

- I ANLb (volledig gericht op weidevogels)
- II Investeringspakket voor agrarische ondernemers
- III Gebiedsspecifieke vergoeding
- IV Doorontwikkeling ecoregeling

c Verlenging legalisatieprogramma PAS-melders

d Middelen

- I Beëindigingsregeling €1,25 – 2,5 miljard
- II Mestmaatregelen € 250 miljoen
- III Innovatie €1,25 – 2,5 miljard gericht op emissie arme technieken
- IV Natuurherstel € 500 miljoen extra voorkomen verslechtering N2000 gebieden + deel voor PAS-melders

2 HYDROLOGISCH SYSTEEMHERSTEL LAAG

HOLLAND: het onderzoek heeft invloed op het inrichtingsplan en beheerplan omdat het informatie geeft over de te treffen maatregelen op watersysteemniveau. Daarnaast komt er een afwegingskader welke gehanteerd zal worden op gebiedsniveau. Het inrichtingsplan en beheerplan dient daarmee in lijn te zijn.

3 INTERPROVINCIAAL GANZENPLAN: het ganzenplan heeft invloed op het beheerplan omdat het gaat over de aanpak van ganzenoverlast. Deze aanpak zal worden overgenomen voor het Oostzanerveld.

4 INDIVIDUELE TRAJECTEN MET

GRONDEIGENAREN: De komende jaren blijft de Provincie Noord-Holland zich inzetten om het NNN af te maken. In deze fase van het gebiedsproces is de insteek om het NNN op minnelijke wijze met grondeigenaren te realiseren. Onder het huidige beleid kan de provincie echter in het uiterste geval besluiten om over te gaan tot onteigening.

De provincie is zich bewust dat het omzetten naar natuur voor grondeigenaren impactvol kan zijn. De provincie zet daarom in op maatwerk om passende oplossingen te vinden. Er zijn een aantal mogelijkheden voor NNN realisatie:

- Eigenaar zet de percelen om naar particulier natuurbeheer. Eigenaren kunnen vervolgens een subsidieaanvraag indienen voor het herinrichten van het perceel en een jaarlijkse beheervergoeding.

Als landbouwgrond wordt omgezet naar natuurgrond kan een eigenaar in aanmerking komen voor een eenmalige subsidie om de waardedaling van de grond te compenseren.

- Eigenaar geeft aan dat hij zijn percelen wil ruilen of dat hij wil verplaatsen naar buiten het gebied. De provincie kan hierin bemiddelen afhankelijk van de mogelijkheden die beschikbaar zijn, de winst die hierbij te behalen valt en alleen wanneer maatregelen niet leiden tot staatssteun.
- Eigenaar besluit te willen verkopen aan de provincie. Soms gaat het daarbij om het stopzetten van de agrarische bedrijfsvoering.

Deze mogelijkheden zijn soms sterk afhankelijk van de kansen die zich wel of niet voordoen tijdens het gebiedsproces én van de financiële middelen die de provincie ter beschikking heeft.

Als de provincie percelen koopt dan worden deze omgezet naar natuur. Percelen worden waar mogelijk in de loop van het gebiedsproces ingezet voor verdere NNN realisatie. Tot die tijd worden de gronden waar mogelijk verpacht door de provincie. Soms kunnen agrariërs namelijk het gewenste beheer op de NNN percelen doorvoeren dankzij aanvullende grond en/of het doorvoeren van een wijziging in hun bedrijfsvoering. Hierdoor wordt NNN-realisatie alsnog mogelijk. Percelen worden in principe voor die tijd in openbare pacht aangeboden aan bedrijfsmatige landbouw. Voor graslanden

binnen het NNN is de hoofdbestemming natuur. De Provincie Noord-Holland heeft gebruiksvoorwaarden voor percelen binnen NNN-begrenzing opgesteld. Hierin is aangegeven op welke wijze het beheer voor het betreffende beheertype uitgevoerd dient te worden.

Onzekerheden ten aanzien van de toekomstige bestemming van sommige percelen probeert de provincie zoveel mogelijk weg te nemen waar mogelijk (zie ook de hieronder genoemde oplossingsrichting). De gebiedsvisie geeft de denkrichting aan.

Het inrichtingsplan geeft vervolgens meer duidelijkheid. Het inrichtingsplan zal onder andere worden gebaseerd op de gebiedsvisie en op de uitkomsten van de hydrologische systeemherstelstudie Laag Holland.

5 OMGEVINGSVISIE GEMEENTE OOSTZAAN

In de huidige omgevingsvisie zet de gemeente in op het behoud van het Oostzanerveld. In de omgevingsvisie wordt er verwezen naar het masterplan Oostzaan, de voorloper van het gebiedsproces. De gemeente wil het behoud van het Oostzanerveld bereiken door:

- Mogelijkheden voor duurzaam en gezond landschapsbeheer door een nieuw verdienmodel voor de agrarische sector en andere landschapsbeheerders
- De aanwezige natuurwaarden mogen bij ontwikkelingen niet teniet worden gedaan of moeten worden gecompenseerd

- Ontwikkelingen mogen geen afbreuk doen aan de openheid van het gebied
- Ontwikkelingen mogen niet ten koste gaan van het waterrijke karakter van het gebied
- Ontwikkelingen mogen geen afbreuk doen aan de optrekkende verkavelingsstructuur.

Ook stelt de omgevingsvisie dat het behoud van veenweidegebied samen met beheerders en gebruikers integraal moet worden opgepakt om het remmen van bodemdaling en verdroging van veenweidegronden tegen te gaan. Het gebiedsproces geeft met het Toekomstperspectief Oostzanerveld en het Plan van aanpak hier verdere invulling aan. Het past daarmee binnen de huidige kaders van de omgevingsvisie van de gemeente Oostzaan.

